

USNESENÍ

Městský soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 2. 9. 2020 odvolání **obžalovaného V.K. B.**, nar. xxx, proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 1. 7. 2020 sp. zn. 25 T 30/2020, a rozhodl

takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. řádu se napadený rozsudek zrušuje v celém rozsahu toliko ohledně obž. **V.K. B.**, nar. xxx a podle § 259 odst. 1 tr. řádu se věc vrací soudu I. stupně, aby ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl k novému projednání a rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem byl V.K. B. odsouzen pro přečin podvodu podle § 209 odst. 1, 3 tr. zákoníku, kterého se měl dopustit tím, že za situace, kdy k první čtvrtině roku 2019 jeho manželka J. B. disponovala důvěrou poškozeného M. F., který se s J. B. znal z místa jejich dřívějšího zaměstnání a kterému ta vylíčila, že její manžel, obžalovaný V.K. B., je úspěšný obchodník a má možnost pomoci mu při realizování jeho činnosti realitního makléře a nabídla mu možnost jejich další obchodní spolupráce, kdy se následně obžalovaný s poškozeným za účasti J. B. setkávali na různých místech, kdy během toho obžalovaný hovořil s poškozeným o poškozeným zprostředkovaném prodeji společnosti XXX s. r. o., IČ: xxx, provozující zavedenou zubní ordinaci její jednatelkou MUDr. E. S., kdy o koupi této společnosti nejprve prostřednictvím investorů a o dalším provozování zubní ordinace obžalovaný projevoval zájem s tím, že na koupi obchodního podílu má k dispozici dostatek finančních prostředků, kdy na schůzce konané na konci jara roku 2019 v Atriu Flora v Praze 3 obžalovaný nabídl poškozenému jako výhodnou investici možnost odkupu 30% obchodního podílu ve společnosti XXX s.r.o. s tím, že zbylý obchodní podíl v této společnosti by zakoupila společnost XXX s.r.o., která by zubní ordinaci nadále provozovala, že by návratnost takové jeho investice byla dána a že by následně byla tato investice spojena se ziskem, kdy se následně byl poškozený M. F. v zubní ordinaci XXX s.r.o. za přítomnosti obžalovaného i podívat a projevil zájem o koupi jemu nabízeného 30% obchodního podílu ve společnosti XXX, kdy na popud obžalovaného byl i vypracován návrh smlouvy na převod obchodního podílu, se kterým byl poškozený seznámen, kdy však poškozenému bylo obžalovaným zamlčeno, že ve skutečnosti nebyly vytvořeny podmínky pro to, aby společnost XXX s.r.o., jejímž jednatelem byl MUDr. L. S., zakoupila či on sám zakoupil spolu s poškozeným v dohledné době zbývající obchodní podíl ve společnosti XXX s.r.o. a provozovali tuto společnost, vyzval na konci měsíce června či na začátku měsíce červenec 2019 obžalovaný poškozeného, aby ten mu na koupi svého obchodního podílu ve společnosti XXX zaslal jako zálohu finanční prostředky v předem dohodnuté výši, aby tak tyto byly připravené k rychlému převedení na úschovni účet právní zástupkyně prodávající MUDr. S., načež poškozený na výzvu obžalovaného odeslal ze svého bankovního účtu č. 1026760563/6100 na bankovní účet matky J. B., G. J., č. 287024068/0300, určený obžalovaným a s nímž mohl fakticky obžalovaný i disponovat, na koupi obchodního podílu dne 4. 7. 2019 částku 50 000 Kč, a když dal obžalovaný poškozenému najevo, že má na daném účtu vedeném u ČSOB již nachystanou částku na zaplacení kupní ceny celého obchodního podílu, což však nebyla pravda, a že pokud ve velice krátké době poškozený nedoplatí na nákup svého obchodního podílu zbývající část dohodnutých finančních prostředků, že nebude nadále jako nabyvatel obchodního podílu při převodu figurovat, zaslal poškozený dne 15. 7. 2019 stejným způsobem na uvedený účet další částku 125 000 Kč, ačkoli nejpozději v době, kdy poškozený zasílal finanční prostředky na účet určený obžalovaným, obžalovaný věděl, že finanční prostředky takto získané od poškozeného

budou užity jinak než deklarovaným způsobem, což obžalovaný také učinil, neboť namísto toho, aby finanční prostředky poškozeného byly spolu s dalšími převedeny na úschovní účet za účelem nákupů obchodních podílů ve společnosti XXX, byly v době od 8. 7. 2019 do 25. 7. 2019 veškeré finanční prostředky z účtu G. J. patrně obžalovaným vybrány nebo převedeny a použity pro jiné účely, načež obžalovaný od jednání o nákupu společnosti XXX záhy upustil, a ačkoli dne 24. 7. 2019 poškozený informoval obžalovaného, že je z osobních důvodů nucen od svého záměru nákupu části obchodního podílu ve společnosti XXX ustoupit a obžalovaný mu přislíbil finanční prostředky vrátit, takto s poukazem na různé zástupné důvody obžalovaný dosud neučinil, čímž způsobil poškozenému M. F. škodu ve výši 175 000 Kč,

2. Za toto jednání byl odsouzen podle § 209 odst. 3 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 3 (tří) let, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 228 odst. 1 tr. řádu byla obžalovanému uložena povinnost zaplatit na náhradu škody poškozenému M. F., narozenému xxx, trvale bytem xxx, částku 175 000 Kč.
3. Proti tomuto rozsudku podal V.K. B. včasné odvolání, a to v celém rozsahu, které prostřednictvím svého obhájce odůvodnil. Namítá, že nebylo prokázáno jeho zavinění v podobě úmyslu. Jednalo se o podnikatelskou aktivitu, u které vrácení investice nelze zaručit, a poškozenému ničeho nebrání obrátit se na civilní soud. Kriminalizace tohoto jednání je pak v rozporu se zásadou subsidiarity trestní represe a s principem ultima ratio. Nalézací soud tak úmysl obžalované ničím neprokázal. Navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a zprostil jej obžaloby. Svou výpověď pak dále doplnil podáním ze dne 19. 8. 2020, kdy nad rámec namítl nedostatečné dokazování spočívající v nevyslechnutí navrhovaných svědků. Dále vytýká nalézacímu soudu i chybné hodnocení důkazů, přičemž podrobně popisuje jednání a dohodu s poškozeným a jeho předchozí zkušenosti. K podpoře svého tvrzení, že se jednalo o obchod, přiložil inventuru, účetní závěrku a předchozí draft smlouvy o zprostředkování. Žádné úhrady od poškozeného bez právního titulu nepřijal a předmět prodeje byl z jeho strany ohodnocen dobře.
4. Při veřejném zasedání obhájkyň obžalovaného dále založila do spisu úplný výpis z obchodního rejstříku obchodní společnosti XXX s.r.o., inventurní listy s jednotlivými platbami ordinace a emailovou korespondencí mezi J. B. a Ing. R. H., firemním poradcem ČS a.s. Obžalovaný se pak blíže vyjádřil k hodnocení výpovědí svědků a ke skutkovému ději.
5. Městský soud v Praze podle § 254 odst. 1 tr. řádu přezkoumal z podnětu podaného odvolání zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, jakož i správnost postupu řízení, které mu předcházelo a dospěl k následujícím závěrům.
6. Odvolací soud předně uvádí, že ve věci neshledal porušení procesních ustanovení v takové míře, aby se jednalo o podstatnou vadu řízení ve smyslu § 258 odst. 1 písm. a) tr. řádu, případně takové, které by bránily odvolacímu soudu ve věci rozhodnout, a to ani v přípravném řízení, ani v řízení před soudem.
7. K námítkám obhajoby směřujících do nedostatečného provedení důkazů a jejich hodnocení nalézacím soudem, odvolací soud upozorňuje, že je na soudu I. stupně, zda a v jakém rozsahu provedl důkazy navržené zejména obhajobou v průběhu hlavního líčení, stejně tak i provedení důkazů navržených v průběhu veřejného zasedání bude záviset toliko na zvážení nalézacího soudu v navazujícím řízení. Proces hodnocení důkazů je doménou nalézacího soudu vedenou podle zásad § 2 odst. 2, 5, 6 tr.řádu, nikoli věcí vlastní hodnotící úvahy soudu odvolacího, který do tohoto procesu může vstupovat pouze ojedinele, a to v případech, kdy ve věci provedené důkazy soudem prvního stupně nejsou hodnoceny v souladu s tr. řádem.

K takovému závěru však odvolací soud nespěl, když provedené důkazy nebyly překrucovány a ani nebyla uplatňována libovůle ze strany soudu I. stupně. Odvolací soud proto nemá žádný důvod v tomto případě jakýmkoli způsobem do hodnocení důkazů zasahovat.

8. I z toho důvodu se pak odvolací soud snažil předejít zrušení napadeného rozsudku a jeho vracení k novému rozhodnutí, nicméně v napadeném rozsudku shledal takové vady, které vzhledem k apelačnímu principu, jímž je odvolací řízení ovládáno, nemohl ze své pravomoci napravit. Vada napadeného rozsudku tkví v první řadě v popisu skutku, jenž je vymezen nelogicky rozsáhle, což jej činí zmatečným, a nesplňuje zákonné náležitosti na něj kladené v § 120 odst. 3 tr. řádu, když neobsahuje úplný popis skutečností rozhodných pro naplnění všech znaků skutkové podstaty trestného činu (k tomu např. ÚS 83/04).
9. V popisu skutku je jednak uvedeno, že poškozenému byly zamlčeny podstatné skutečnosti, ve větě právní pak nicméně spatřuje naplnění skutkové podstaty přečinu podvodu uvedením poškozeného v omyl. Popis skutku a i následující výroky jsou tak k sobě rozporné a jeví rysy nepřezkoumatelnosti.
10. Samotná rozsáhlost popisu skutku by sama o sobě nebyla právní vadou, pokud by však bylo patrné, jaký skutkový závěr učinil nalézací soud z hlediska subjektivní stránky žalovaného přečinu. Odvolací soud tímto nepředjímá, že by snad ve věci nedošlo k trestné činnosti, naopak ve věci jsou významná podezření, že ke spáchání trestného činu mohlo dojít. Nicméně celá první část popisu skutku směřuje k závěru, že byl spáchán přečin podvodu dle § 209 tr. zákoníku, naproti tomu druhá pasáž pak definuje přečin zpronevěry dle § 206 tr. zákoníku. Tím pádem je v mlhách, zda-li vůbec, a případně kdy pojal obžalovaný přesvědčení, že pod nepravdivou záminkou vyláká z poškozeného peníze, případně zda nalézací soud nemá za prokázané, že se obžalovaný v průběhu rozhodl, že peníze nevrátí. V takovém případě by se jednalo o trestný čin zpronevěry, pokud by se vůbec jednalo o trestný čin. Hodnocení takových skutečností pak nenáleží odvolacímu soudu. I pokud by bylo přistoupeno k provedení navržených důkazů, které by subjektivní stránku obžalovaného do jisté míry mohly osvětlit, došlo by tímto postupem k porušení základních procesních práv stran, jelikož by jim bylo znemožněno reagovat na nový skutkový závěr podáním řádného opravného prostředku.
11. Na logičnost a srozumitelnost skutkové i právní věty apeluje konstantě i Ústavní soud, jenž tyto nedostatky hodnotí v rozporu s právem obviněného na spravedlivý proces. Judikoval, že „Jednoznačný soulad mezi skutkovým stavem zjištěným procesně zákonným způsobem a z něj vyvozenými právními závěry jsou nezbytnými podmínkami spravedlivého procesu. Z hlediska principu presumpce neviny musí být závěr o zavinění pachatele, který je závěrem právním, vždy prokázán výsledky dokazování a musí z nich logicky vyplynout.“ (II. ÚS 460/04).
12. Nalézací soud tak bude nejprve nucen precizně a jasně definovat, na základě čeho dospěl k závěru, že se skutek stal, tak jak se stal. Takový skutek pak jasně formuloval a popsal, a to včetně subjektivní stránky přečinu, jelikož ta požadavkům na jasnost a srozumitelnost rozhodně nevyhovuje, když popis skutku dokonce vzbuzuje pochybnosti, zda-li měl nalézací soud pevný právní názor na hmotněprávní kvalifikaci žalovaného jednání. Zejména pokud je k rozlišení skutkových podstat přečinů podvodu a zpronevěry subjektivní stránka klíčová.
13. Nedostatek v popisu skutku by pak nemohl být napraven ani odůvodněním rozsudku, když odůvodnění rozhodnutí je nutno pojímat jako vyložení myšlenkových úvah, jež vedly k výroku rozhodnutí, přičemž právě v něm, v jeho skutkové větě, musí být znaky skutkové podstaty

obsaženy tak, aby samotný výrok mohl se zřetelem k jejímu zákonnému vymezení, co do své určitosti, obstát (IV. ÚS 565/02). Navíc i odůvodnění napadeného rozsudku obsahuje zejména pouze popis a hodnocení výpovědi obžalovaného a samo o sobě je rozporné. Například v bodě 34 uvádí, že nelze dovodit, že by již v době, kdy se obžalovaná účastnila jednání společně s poškozeným, *existoval záměr obžalovaného později, na základě reálně vedených jednání o převodu společnosti XXX, podvodně zrovna poškozeného o jeho finanční prostředky připravit*. Ačkoliv tímto nalézací soud odůvodňuje zprošťující výrok ve vztahu k Janě B., tak z toho zároveň plyne, že není jasné, k jakému okamžiku se tedy váže podvodný úmysl obžalovaného.

14. Za situace, kdy obžalovaný namítá a namítal, že v dané věci nedošlo z jeho strany k naplnění subjektivní stránky skutkové podstaty přečinu podvodu, jejíž existenci je třeba dovozovat právním posouzením ze skutkových zjištění, a tento chybějící znak předmětné skutkové podstaty není popsán ve skutkové větě výroku odsuzujícího rozsudku, nejedná se o pouhé procesní pochybení a o námitku směřující vůči skutkovým zjištěním, nýbrž o námitku vůči právnímu posouzení skutku popsaného ve výroku o vině (ÚS 83/04). Nalézací soud tak musí přesvědčivě vyložit, které skutečnosti vzal za prokazané, o které důkazy svá skutková zjištění opřel a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. Zejména pak bude jeho úlohou pečlivě definovat a popsat skutek, a to včetně subjektivní stránky žalovaného přečinu. Jen u takto formulovaného výroku a odůvodněného rozhodnutí bude možné přezkoumat, jak soud dospěl ke svým závěrům, zda postupoval správně a zda ke svému vnitřnímu přesvědčení dospěl důvodně.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není přípustný další řádný opravný prostředek.

Praha 2. září 2020

JUDr. Libor Vávra, v.r.

předseda senátu